

LES COMISSIONS SOCIALS COM A MODEL D'INTERVENCIÓ SOCIO-EDUCATIVA

Agraïments:

Aquest document no hagués estat possible sense el treball en xarxa i la inestimable col·laboració de:

- EAP Bigues – Maite Carbonero
- EAP Granollers- Àngela González i Josep Flores
- EAP Montmeló – Maria Navarrete i Dolors Castilla
- EAP Sant Celoni- Rosa Calleja
- EBASP Aiguafreda – Irene Beltran
- EBASP Bigues i Riells - Susana de las Casas
- EBASP Canovelles- Anna Chuecos
- EBASP Cànoves - Albert Fernández
- EBASP Cardedeu - Marina Ortiz i Gemma Pàrraga
- EBASP Figaró - Cristina Márquez
- EBASP Les Franqueses - Noemí Pachón , Nuria Rius
- EBASP Llinars del Vallès- Carles Bartolomé
- EBASP Mollet - Lena Pons
- EBASP Montmeló - Montse Gallego
- EBASP Montornès- Maribel Pinza
- EBASP Sant Celoni – Eva Ribot
- EBASP Santa Mª Palautordera - Anna Ramoneda
- EBASP Vallgorguina - Marc Lombardo
- EBASP Vilanova del Vallès –Sònia Coloma
- EBASP Caldes de Montbui- Mireia Bejarano
- EBASP Santa Eulàlia- Elena Garcia
- EAIA Granollers – Anna Bellostes
- Consell Comarcal del Vallès Oriental
- Departament d' Ensenyament - Serveis Territorials Maresme- Vallès Oriental

Il·lustració de la portada: Inma Juncà

INDEX

1.Pròleg.....	4
2.Principis.....	5
3.Model d' intervenció.....	9
3.1.- Definició (objectius, necessitats, metodologia)	9
3.2.- Emmarcament professional.....	10
3.3.- Les comissions socials.....	12
3.5.- Cas pràctic.....	.16
4.Annexos.....	20

1.- PRÒLEG

La iniciativa de crear un grup de treball especialitzat en infància en risc en l'àmbit de l'escola sorgeix en el si de la Comissió d'Infància en Risc del Consell Comarcal que agrupa professionals de diversos àmbits (salut, educació, serveis socials...) que ja portava alguns anys analitzant i proposant millores en l'abordatge d'aquesta temàtica. Una part dels participants en aquesta Comissió vàrem coincidir en l'especificitat del treball sobre la infància en risc en l'àmbit escolar. Aquesta percepció sorgia de l'experiència professional de cadascun dels membres i de la necessitat de millorar com s'estaven abordant aquestes situacions a l'escola.

Tanmateix, amb la incorporació generalitzada de treballadors socials als EAP de la comarca, tant a l'escola com als instituts es va plantejar la necessitat d'aclarir funcions i fer propostes de millora del treball en xarxa.

Així que des de l'any 2004 s'està treballant en aquesta línia, i aquest treball culmina amb l'elaboració d'aquest document, en què es vol oferir un model de treball en xarxa a partir de les comissions socials.

Per què ens plantejem el treball socioeducatiu des de l'àmbit de l'educació?"

Des del nostre grup de treball partim d'algunes idees inicials que, per bé que poden semblar òbvies, creiem que són del tot necessàries, ja que emmarcaran les nostres actuacions i les nostres propostes teòriques i metodològiques respecte del treball socioeducatiu en l'àmbit educatiu.

En primer lloc, reconeixem la complexitat social del món de l'escola i dels serveis socials. Formem part d'una societat, en què la producció d'informació s'incrementa dia rere dia i els canvis són accelerats.

En segon lloc, reconeixem el centre escolar i els seus professionals, com a agents de socialització, i aquesta socialització, va molt més enllà de la instrucció, ja que acompanya els infants i els ensenya a conèixer, fer, conviure i a ser persona. Tot això en el context social en què les escoles es troben ubicades i que, de vegades, entra en contradicció amb altres agents socials amb què haurien de compartir aquesta tasca gens fàcil. No podem delegar tota aquesta responsabilitat únicament a l'escola.

En definitiva, partint que la realitat social i la dels centres educatius és complexa, creiem que tots els agents implicats tenim una responsabilitat conjunta i hem de treballar plegats en la tasca socioeducativa dels nostres infants. El que veurem a continuació és una proposta de model per portar a terme aquesta intenció.

2. PRINCIPIS

Des de l'àmbit dels serveis socials d'atenció primària i educació volem trencar amb la imatge estigmatitzadora d'agents de control social i aprofundir plegats en el nostre component socioeducatiu.

Creiem que l'escola és un espai privilegiat en que es pot incidir en la recerca de noves maneres d'actuar davant el complex entramat social i amb les persones que són subjectes de la nostra tasca professional. Per acostar-nos a un model de treball en comú satisfactori caldrà tenir molt en compte elements fonamentals com el compromís, la participació, la transparència, la comunicació, la formació, les estratègies compartides, la proactivitat.....¹

Per això, i tenint en compte els elements anteriors, volem proposar un model metodològic que es fonamenti en els principis següents:

- Coresponsabilitat
- Treball en xarxa i enfocament comunitari
- Prevenció
- Proactivitat
- Professionalitat
- Confidencialitat

¹ Entenem que la proactivitat és una actitud personal en la qual el professional assumeix el ple control de la seva conducta vital de manera activa, i sap encarar les dificultats amb aquesta actitud que indueix als altres a l'activitat.

2.1.-Principi de coresponsabilitat

La coresponsabilitat és l'actitud dels professionals de tota la xarxa de compartir la responsabilitat, d'assegurar la protecció i el desenvolupament integral dels infants. És necessària per a un bon treball en xarxa.

La legislació vigent reforça aquest principi (Vegeu l'annex de marc legal)

2.2.-Treball en xarxa i enfocament comunitari

El treball en xarxa és el treball sistemàtic de col·laboració i complementació entre els recursos locals d'un àmbit territorial. Més que la coordinació (intercanvi d'informació), es tracta d'una articulació comunitària: una col·laboració estable i sistemàtica; per evitar duplicitats, la competència entre recursos, la descoordinació i el foment del treball en conjunt.

Un dels objectius bàsics del treball en xarxa és facilitar l'accés i la relació dels diferents membres de la família amb els professionals que hi intervenen.

Per tant, hem de tenir clar que el treball en xarxa ha de començar per treballar amb la família i establir vincles i relacions professionals.

El model de treball en xarxa comunitària ens permetrà:

- ✓ Millorar la situació del menor i, si s'escau, la de la família.
- ✓ Reduir l'ansietat dels professionals pel fet de no estar sols en el procés.
- ✓ Coresponsabilitat de tots els serveis en l'abordatge i atenció a la infància i l'adolescència i les seves famílies
- ✓ Avaluar conjuntament la gravetat del cas i les estratègies d'intervenció a seguir.
- ✓ Possibilitar la prevenció per tal d'evitar situacions de patiment dels infants i adolescents.
- ✓ Evitar la duplicitat de funcions.
- ✓ Cercar les solucions dins de l'entorn familiar i social immediat.
- ✓ Agilitar els canals de comunicació.
- ✓ Possibilitar la detecció primerenca de les problemàtiques.
- ✓ Evitar la multiassistència necessària i la itinerància de les famílies pels serveis.

Aquest plantejament proposa, als professionals dels serveis, modificar la seva posició en relació amb els altres serveis i, professionals de la xarxa i, sobretot, adoptar una mirada més àmplia sobre la infància i l'adolescència, així com dels fenòmens socials que poden afavorir el manteniment de certes problemàtiques socials, com la pràctica del treball fragmentat de serveis i professionals implicats. Per abordar de manera efectiva aquest fenomen, calen intervencions integrades per part dels serveis i els seus professionals, que únicament el treball en xarxa pot preveure i preservar.

2.3.-Principi de prevenció

Són aquelles intervencions dirigides a mantenir i promoure els bons tractes amb els infants i adolescents.

- Portar a terme actuacions que disminueixin l'aparició de nous casos de maltractaments infantils, i actuar sobre els factors de risc que els generen (treball amb els pares, la comunitat i la xarxa).
- Fer detecció precoç dels possibles casos de maltractament, amb actuacions que minimitzin les conseqüències del patiment sofert .
- Disminuir la possibilitat de cronificació de les situacions de maltractaments mitjançant el seguiment.

2.4.-Principi de proactivitat

És l'actitud en què **els professionals assumeixen un paper actiu**, en què cada un dels components de l'equip de treball és particip actiu de les valoracions i decisions que es prenen en el grup, aportant i produint un efecte en els resultats.

L'equip de treball construirà propostes, objectius, metodologies i tècniques de treball complementàries i innovadores, atenent a les necessitats i les característiques de cada cas o situació. Tanmateix aquesta actitud s'ha de prendre respecte l'evolució i els canvis interns i externs del mateix grup de treball.

Per poder mantenir una actitud proactiva, s'han de **reconèixer les pròpies limitacions**. El reconeixement de les limitacions dels recursos i de la mateixa xarxa no ha de servir per aturar-se en la generació de propostes, sinó per facilitar que es puguin anticipar obstacles i que els professionals puguin treballar per **transformar els impediments en reptes**.

2.5.-Principi de professionalitat

Treballem des de la professionalitat amb una finalitat educativa i protectora, mitjançant una metodologia basada en la reflexió de la pràctica professional i en la teoria.

Rebutgem les pràctiques paternalistes, sobreprotectores, pseudoaltruistes, segregadores i la passivitat.

2.6.-Confidencialitat

La professionalitat implica parlar de confidencialitat. S'ha de tenir un respecte rigorós vers el tractament de la informació i la intimitat de les persones.

És obligatori guardar el secret professional (art 10 LOPD) de tota aquella informació obtinguda directament o indirectament en relació amb les persones amb les quals treballem. I encara més, quan sigui necessari intercanviar informació amb altres professionals es farà atenent el marc normatiu (Art 11 LOPD, art 10 R.D. 1720/2007). (Vegeu l'annex de marc legal)

3. MODEL D' INTERVENCIÓ

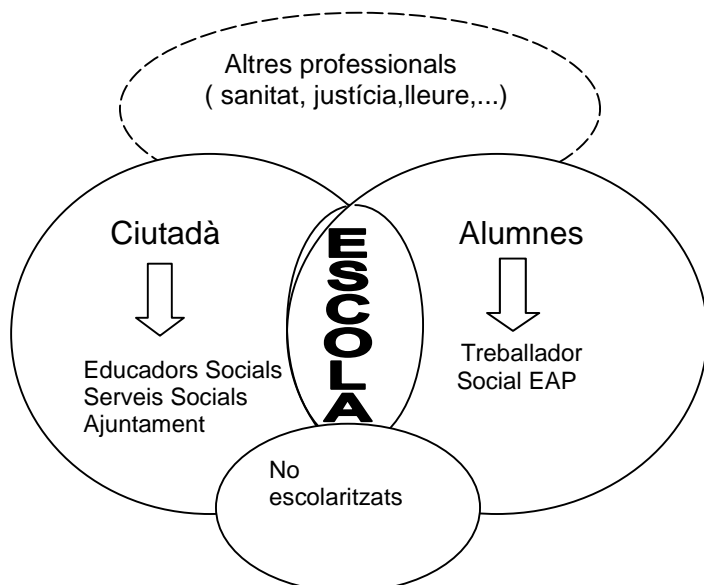
3.1.- Definició (objectius, necessitats, metodologia)

Les escoles o qualsevol professional que es plantegi el treball preventiu, en xarxa i socioeducatiu amb la infància i les seves famílies, ha de poder treballar amb un model consensuat d'intervenció. Aquest ha de ser un marc de treball unificat partint d'uns principis comuns i basat amb una metodologia compartida.

Aquest model permetrà :

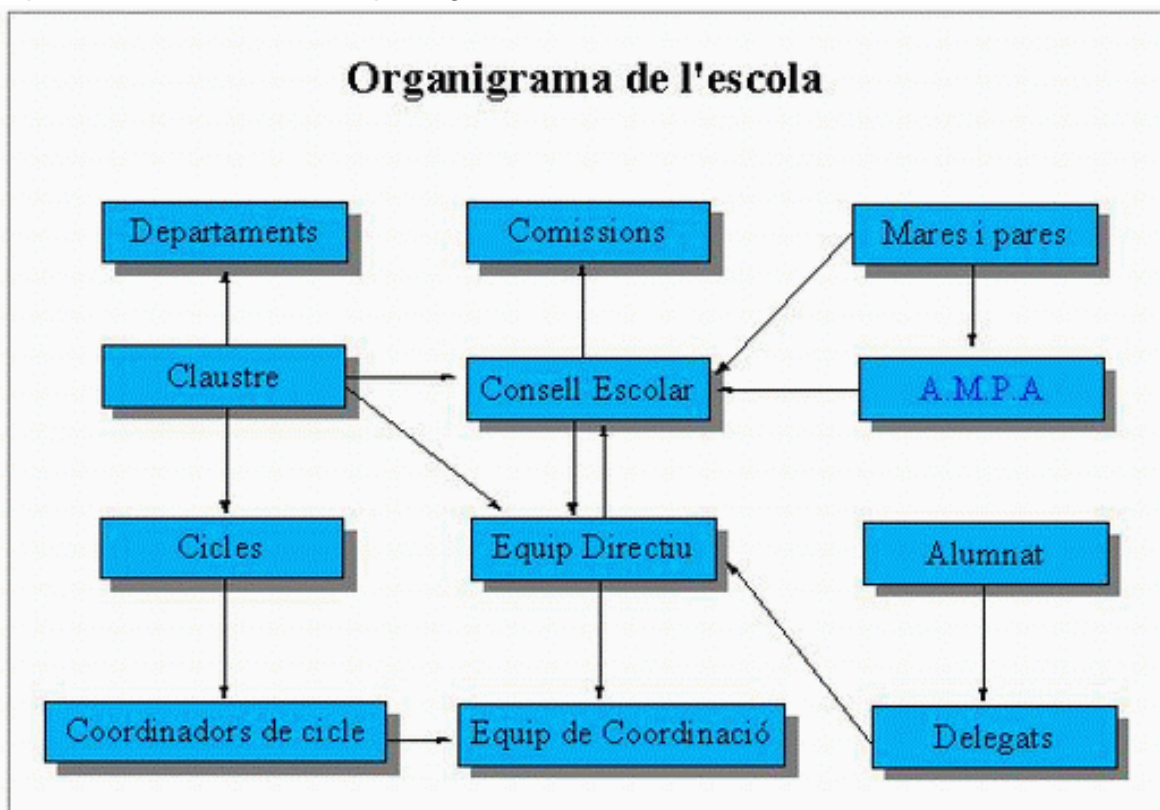
- Millorar la detecció de situacions de risc al municipi o a l'escola.
- Millorar la prevenció de situacions de patiment infantil.
- Afavorir la interdisciplinarietat.
- Millorar el disseny d'estratègies d'intervenció conjuntes en els casos detectats.
- Apaivagar l'ansietat dels professionals pel fet de no estar sols en el procés.
- Adequar els fluxos d'informació i de seguiment de les situacions.
- Compartir una metodologia d'anàlisi conjunta de les situacions.
- Optimitzar els recursos dels diferents serveis implicats.
- Crear una cultura de treball compartit i coresponsable.

L'escola és un espai de socialització on, com als municipis, es detecten i s'aborden situacions de risc que cal prevenir. Per aquest motiu i perquè és un espai adient per treballar aquestes situacions, els diferents professionals implicats, creiem que cal fer una proposta metodològica :

3.2.- Emmarcament professional

En l'àmbit social relacionat amb l'escola, som diversos professionals els qui ens hi veiem implicats. Per tant, cal aclarir i conèixer les funcions de cadascú i saber com ens plantejem aquesta tasca. En els quadres següents podem veure les funcions dels educadors socials de les UBASP del municipis i dels treballadors socials dels EAP, que són els tècnics especialitzats en aquest àmbit. Abans no podem oblidar que, en aquest model, integrem aquests professionals en l'àmbit escolar que podríem representar així, en un exemple organitzatiu:

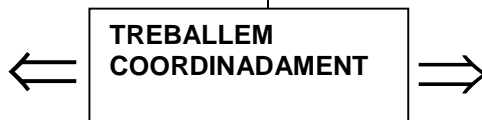
FUNCIONS

TREBALLADORS /ES SOCIALS DELS EAP

- Depenen del Departament d'Ensenyament de la Generalitat.
 - Figura de sector (treballen a més d' un municipi)
 - Prioritzen la seva actuació amb plans de treball específics en els centres educatius amb especials necessitats tot i que ofereix els seus serveis a tota la zona (4 zones al Vallès Oriental)
 - Treballen amb necessitats educatives especials i específiques d' alumnes amb situació de risc social.
- Funcions:
- ⇒ Detecció i valoració de necessitats educatives específiques.
 - ⇒ Pla de treball i intervenció en la qüestió escolar tant amb l' alumne, famílies, centres i sector.
 - ⇒ Assessoren al centre, l' alumne i les famílies. No ofereixen recursos externs al Departament d'Ensenyament.
 - ⇒ Participació en comissions socials de centre com a espai de coordinació, seguiment i intervenció amb alumnes amb necessitats educatives especials/ específiques i de risc social.
 - ⇒ Acompanyament a serveis especialitzats.

EDUCADORS/ES SOCIALS DE LES UBASP

- Depenen de l' Administració local i la xarxa de serveis socials.
 - Figura municipal.
 - Ofereix el seus serveis als centres educatius del seu municipi.
- Treballen amb situacions de risc de ciutadans amb necessitats socials
- Funcions:
- ⇒ Prevenció, detecció, valoració i diagnòstic de situacions sociofamiliars.
 - ⇒ Pla de treball i intervenció educativa en les qüestions sociofamiliars (economia familiar, escola, lleure, salut...) en el seu context.
 - ⇒ Poden oferir ajuts econòmics i altres tramitacions.
 - ⇒ Beques de menjador, si s' escau.
 - ⇒ Participació a comissions socials de centre com a espai de coordinació, seguiment i intervenció amb ciutadans amb necessitats socials i de risc social.
 - ⇒ Acompanyament a serveis especialitzats.

3.3.- LES COMISSIONS SOCIALS

Definició

Espai interdisciplinari, que sorgeix de la Comissió d'Atenció a la Diversitat, on es recullen les demandes detectades a l'escola o en altres serveis, sobre problemàtiques socials que s'hi manifesten, i on es fa una anàlisi i reflexió per tal de consensuar el diagnòstic, delimitar la intervenció i establir un procés de seguiment.

Caldria superar el simple traspàs d'informacions, de demandes o derivacions i acostar-nos a un model de coresponsabilitat* entre els diferents professionals implicats.

Objectius

*Donar suport a la tasca socio-educativa.

*Recollir i compartir informacions respecte situacions socials i familiars que afecten el desenvolupament integral i escolar de l'alumne/a, analitzant conjuntament aquestes situacions.

*Acordar i planificar la intervenció dels professionals de la comissió per afavorir la millor escolarització dels menors en situacions socials i/o familiars desfavorides i/o de risc social.

*Fer un seguiment de les actuacions portades a terme.

*Planificar accions preventives individualment, en grup i/o comunitat.

*Generar propostes de millora, adreçades a les instàncies pertinents (plans educatius d'entorn, EAIA, comissions d'absentisme...) i altres agents socioeducatius del territori.

Metodologia

La CAD (Comissió d'Atenció a la Diversitat) recull les propostes per treballar a la Comissió Social del conjunt de situacions socials que els tutors han detectat dins de l'escola en les quals s'ha fet una feina prèvia al centre i no ha reeixit.

La resta dels participants de la Comissió Social (Serveis Socials Bàsics, EAP, Salut...) també aporten propostes per treballar a la Comissió.

La Comissió Social les analitza, estableix objectius i planifica la intervenció de les reunions amb els centres educatius i segons la periodicitat establerta (habitualment en sessions mensuals) . És recomana fer la planificació de la temporalitat a principi de curs.

* la coresponsabilitat és l'actitud dels professionals de tota la xarxa de compartir la responsabilitat d'assegurar la protecció i el desenvolupament integral dels infants

En alguns casos es pot acordar el plantejament de sessions monogràfiques, en què participin més professionals (centres oberts, Justícia, centres residencials d'acció educativa (CRAE) i altres).

Participants

La Comissió Social ha de ser una reunió operativa i àgil, ja que s'estableixen objectius i plans de treball de cada situació plantejada. Per tant cal prioritzar la participació dels professionals implicats en el cas, que poden ser:

- Personal de l'equip directiu del centre educatiu.
- Altres professionals que consideri convenient la CAD (mestres d'educació especial, integradors socials, mestres d'aula d'acollida...)
- Professionals dels serveis educatius de zona: psicopedagog/a i/o treballador/a social dels serveis educatius, ELIC,....
- Professionals dels serveis socials bàsics municipals.
- Institucions municipals, comarcals,. .. i altres professionals que tinguin rellevància en els temes i/o casos tractats.

Consideracions metodològiques de les comissions socials

Organització i dinàmica de la comissió:

- REFERENT:

És important comptar amb un referent de centre responsable de dinamitzar la comissió social. Inicialment és convenient que sigui algú de l'equip directiu, per tal de garantir-ne la implicació, malgrat que un cop la comissió està institucionalitzada pot ser qualsevol altre membre que la convoqui i la dinamitzi.

Funcions dels referents socials dels centres (membre de l'equip directiu):

- Recollir demandes dels centres a través de la CAD.
- Vetllar pel cas dins el centre.
- Vetllar pel bon funcionament del circuit.
- Recollir demandes i necessitats de formació, sensibilització i informació per als professors i/o mestres.
- Crear cultura de treball en xarxa.
- Retorn de la informació i dels acords que s'han pres en el si de la comissió als tutors i altres agents educatius. Destaquem la importància d'implicar els tutors i fer-los participants de la tasca que duen a terme les comissions socials.
- Referent del centre en la xarxa municipal d'infància.
- Referent per als serveis socials

Destaquem la importància que aquestes funcions siguin consensuades.

Altres referents:

Funcions:

- Vetllar perquè la informació del cas i del treball que s'ha realitzat arribi al centre.
- Recollir demandes dels de serveis socials i altres agents de l'entorn.
- Vetllar pel cas fora del centre.
- Vetllar pel bon funcionament del circuit.
- Crear cultura de treball en xarxa.

- CRITERIS PER PORTAR UNA SITUACIÓ SOCIOEDUCATIVA A LES COMISSIONS SOCIALS:

- El principal criteri és l'existència de dificultats socials i/o familiars que s'observen a partir de diferents indicadors i que afecten el desenvolupament del menor, la qual cosa requereix d'un treball conjunt de tots els serveis per la seva complexitat.
- Prèviament els serveis que detecten la situació (escola, serveis socials...) han d'haver activat els seus recursos més propers a l' alumne i a la família per trobar vies de solució.

- **PROTOCOL D'INICI DE TREBALL D'UNA SITUACIÓ SOCIOEDUCATIVA:**

Aportem un model de “ **Full de treball de la Comissió Social** ” (annex 1), que el pot omplir tant el tutor com l'equip directiu, serveis socials o altres professionals participants. Aquest full serveix per recollir les demandes i situacions socio- educatives que s'analitzaran a la Comissió Social . D'aquesta manera tots els membres de la Comissió tenen la mateixa informació escrita. El full de treball es porta en el mateix moment de la sessió.

- **ORDRE DEL DIA:**

Es considera convenient fer arribar una llista als participants, amb antelació, sobre els casos d'interès per treballar a la comissió. (Vegeu annexos)

- **RECULL D'ACORDS:**

- En tots els casos, per tal de fer el seguiment, es recullen en el mateix moment els acords i tothom se n'emporta una còpia. Ajuda a intervenir conjuntament.
- Es proposa també fer acta / graella d'acords consensuats.

- **TRASPÀS D'INFORMACIÓ ENTRE SESSIONS:**

Entre sessions de comissió també acostumen a haver-hi altres coordinacions per fer seguiment dels casos.

- **METODOLOGIA DEL TREBALL DE LA SITUACIÓ SOCIO-EDUCATIVA.**

- Anàlisi de la situació socioeducativa: es parteix de l'anàlisi del la situació socioeducativa conjuntament i de la proposta de treball consensuada (diagnòstic comú o hipòtesis diagnòstic).
- En funció d'aquesta hipòtesis conjunta es defineixen les estratègies (qui és millor que intervingui en cada moment..).
- Pla d'intervenció: es realitza així un pla de treball que ha de ser avaluat contínuament i flexiblement, tant pel que fa a les intervencions com amb els professionals que les fan.

- **AVALUACIÓ DE LA COMISSIÓ SOCIAL**

Al final de cada curs és adient fer una avaluació del funcionament de la Comissió Social amb propostes de millora per al curs vinent.

Aspectes a avaluar poden ser: implicació dels participants, periodicitat, eines de treball, resultats dels plans d'intervenció, coordinació i circuits amb la xarxa...

3.4. CAS PRÀCTIC

La Tutora de 4t de Primària, Lluïsa, ha detectat una situació de dificultat en una alumna de la seva aula.

Després de fer totes les intervencions necessàries i no aconseguir un canvi en la situació de la nena es decideix presentar el cas a la Comissió Social, així que la tutora omple el FULL DE TREBALL DE LA COMISSIÓ SOCIAL.

EMÈS PER: Tutora de l'aula

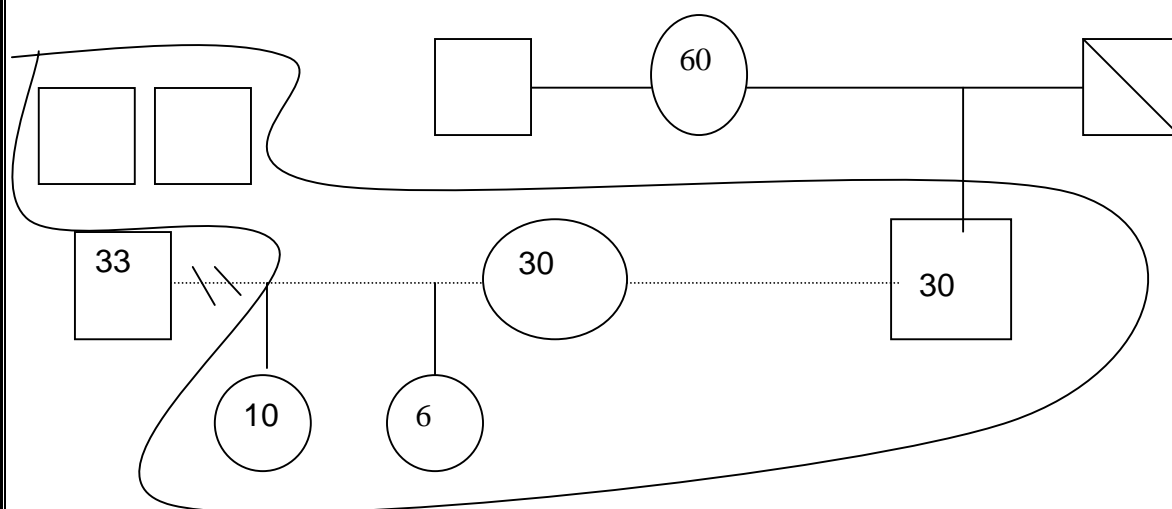
NOM TÈCNIC RESPONSABLE: _____

DATA: _____

FULL DE TREBALL DE LA COMISSIÓ SOCIAL

NOM DE L'ALUMNE: Laura ROLDAN CHIARELLA	
Data de naixement: 09.09.2000	Nom tutor/a: Lluïsa Martí
Adreça: C/ KKK	Curs actual: 4-PRI
Població: XXX	Curs repetit:
Nom pare: Antonio Edwin Roldan	Telèfon pare: xxxxxxxxx
Nom mare: Carina Júlia Chiarella	Telèfon mare:
Inici escolaritat: 2004	Centre docent: CEIP LLLL

Genograma:

<p>Situació detectada</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Dificultats d'aprenentatge ☐ Discapacitat (motriu, psíquica, sensorial) ☒ Aspectes de salut. ☒ Absentisme (adjuntar full faltes). ☐ Negligència. ☒ Desatenció familiar. ☐ Conducta conflictiva. <p>Altres: La Laura té moltes dificultats d'aprenentatges. Li costa mantenir l'atenció, es distreu amb facilitat, no sembla motivada, mai porta els deures fets,....</p> <p>Arriba bruta i no porta la roba adequada.</p> <p>La Laura arriba a l'escola amb molta son, i s'ha adormit a sobre la taula.</p> <p>Diu que va a dormir tard.</p> <p>Arribar tard molts dies.</p> <p>Ve sense esmorzar al matí.</p> <p>L'àvia m'ha comentat que està angoixada per la situació de la nena.</p> <p>Sembla que la seva mare manté una relació sentimental amb un home de perfil violent i la nena passa moltes estones sola amb aquest senyor.</p>
<p>Actuacions realitzades</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Entrevista realitzada amb l'alumna. ☒ Entrevista realitzada amb pares/tutors. ☒ Contacte telefònic. ☒ Citació per carta. <p>Altres: Vàrem proposar que la nena repetís de curs, però la família no ho va acceptar. La nena presenta dificultats molt importants en relació amb la resta dels companys.</p> <p>Per aquest motiu intentem posar-nos en contacte amb la mare, però és molt difícil, ja que ella diu que treballa moltes hores i no pot anar a l'escola.</p> <p>A l'escola comencem a veure més a l'àvia, la qual ens exposa una sèrie de fets que, com a tutora, em vam preocupar.</p> <p>El cas s'ha treballat a la CAD i no hem obtingut resultats positius.</p>

Altres serveis que hi intervenen:

Proposta d'actuació:
☐ EAP:
☐ Escola/Institut:
☐ Serveis Socials:
☐ Altres:
Devolució:

Lluïsa, la tutora, aporta aquest document a l'equip directiu del seu centre .

L'equip directiu decideix presentar el cas a la CAD .

Una vegada tractat el cas a la CAD es valora la necessitat de traslladar-lo a la Comissió Social i convidar la tutora a exposar-ho.

Aquesta Comissió té lloc l'últim divendres de mes a la mateixa escola.

Aquell dia assisteixen un representant de l'equip directiu, la mestra d'educació especial, Lluïsa, la tutora de 4t, la psicopedagoga de l'EAP, la treballadora social de l'EAP i l'educadora social dels Serveis Socials de l'Ajuntament.

Es parlen d'altres casos que estan en seguiment i arriba el moment d'analitzar la nova demanda aportada en el document anterior.

Es decideix que la Comissió Social assumeixi el cas i s'acorda fer un **Pla de treball** que implica la intervenció de Serveis Socials, de l'EAP i que es faci un retorn de la informació, tant a la següent Comissió Social com a la tutora.

A continuació resumim en què consisteix el Pla de Treball:

Pla de treball:

- S'estableixen els objectius següents:
- Aclarir la situació familiar i d'atenció a la menor.
- Millorar l'atenció familiar i aspectes escolars de l'alumna.
- Reforçar la relació dels referents familiars amb l'escola que permeti una millora de la confiança mútua.

Després d'establir aquests objectius s'acorden les intervencions següents:

- Entrevista de l'educadora social de l'Ajuntament i el treballador social de l'EAP amb la mare, que es realitzarà a Serveis Socials.
- Entrevista de la tutora, la mestra d'EE i la psicopedagoga de l'EAP a l'escola.

El mes següent té lloc la Comissió social de nou. Tots els serveis expliquen les intervencions realitzades i aporten nous punts de vista que fan actualitzar el Pla de treball així com es recullen les noves impressions de la tutora.

Al llarg del curs i veient l'evolució del cas es va considerar necessària la intervenció d'altres serveis com EAIA, Policia Local i Fundació Vicky Bernadet.

Si el cas es soluciona es pot donar per tancat a la Comissió Social però en el supòsit que requereixi un seguiment es pot continuar aportant les informacions i fent Plans de Treball a les Comissions socials i, si es requereix, demanar la intervenció d'altres serveis especialitzats i de protecció d'infància.

ANNEXOS

1. FULL DE TREBALL DE LA COMISSIÓ SOCIAL
2. ACTA DE LA COMISSIÓ SOCIAL I QUADRE ACORDS/SEGUIMENT.
3. QUADRE D'ACORDS /SEGUIMENT INDIVIDUAL.
4. MARC LEGAL

EMÈS PER: _____

NOM TÈCNIC RESPONSABLE: _____

DATA: _____

FULL DE TREBALL DE LA COMISSIÓ SOCIAL

NOM DE L'ALUMNE/A:	
Data de naixement :	Nom tutor/a:
Adreça:	Curs actual:
Població:	Curs repetit:
Nom pare:	Telèfon pare:
Nom mare:	Telèfon mare:
Inici escolaritat:	Centre docent:
Genograma:	

Situació detectada	☐ Dificultats d'aprenentatge. ☐ Discapacitat (motriu, psíquica, sensorial...) ☐ Aspectes de salut. ☐ Absentisme (adjuntar full de faltes). ☐ Negligència. ☐ Desatenció familiar. ☐ Conducta conflictiva. ☐ Altres: _____ _____ _____ _____
Actuacions realitzades	☐ Entrevista realitzada amb l'alumne/a. ☐ Entrevista realitzada amb pares/tutors. ☐ Contacte telefònic. ☐ Citació per carta. ☐ Altres: _____ _____ _____ _____

Proposta d'actuació:

EAP:

Escola/Institut:

SS:

Altres serveis que hi intervenen:

Devolució:

ACTA DE CONSTITUCIÓ I PRIMERA REUNIÓ

....., de de 20... a lesh

Ordre del dia:

1. Presentació dels membres i constitució de la Comissió.
 2. Lectura de les funcions que té la comissió.
 3. Concreció del calendari de reunions
 4. L'absentisme i/o l'alumnat amb risc social. Traspàs d'informació i establiment d'actuacions a desenvolupar.
-
1. La Comissió Social està formada pels membres següents: EAP Treballador/a Social i Psicopedagog, Ajuntament, Educador/a social, Director/a , MEE i Psicopedagoga de l'IES.
 2. Els membres de la Comissió manifesten la necessitat de coordinació per tal de complementar actuacions o fer-ne d'específiques segons els casos i les seves particularitats.
 3. Es fa un calendari de reunions per a aquest curs 200..-200.. que queda concretat en les dates següents:
-
4. Es fa traspàs d'informació dels alumnes següents:
 - a. XXX. Curs:
 - b. XXX. Curs:
 - c. XXX. Curs:
 - d. XXX. Curs:
 - e. XXX. Curs:

NOM I COGNOMS	INDICADORS	OBJECTIUS	EDUCADORA SOC. AJUNTAMENT	EAP PS EAP TS	CENTRE DOCENT	RESULTATS
a						
b			Inici de trobades amb la família per acompanyament	Sessions de seguiment a l'IES Elaboració d'un l'informe i sol·licitud al Dep. d'educació de reconeixement de SCD	Lliurament registre de faltes i/o retards al centre Coordinació d'actuacions interdisciplinàries Suport tutorial i suport grupal. Seguiment psicopedagògic	
c			Continuació treball amb la família i inici de treball amb l'alumna	Elaboració d'un l'informe i sol·licitud al Dep. d'educació de reconeixement de SCD	Lliurament registre de faltes i/o retards al centre. Suport tutorial	
d			Inici de trobades amb la família per fer una exploració inicial.	Elaboració d'un l'informe i sol·licitud al Dep. d'educació de reconeixement de SCD	Coordinació d'actuacions interdisciplinàries Demanda d'intervenció directa d'Inspecció. Suport tutorial Seguiment psicopedagògic	
e				Elaboració del Dictamen d'escolarització Recollida de dades del centre d'origen (ACI de primària) Elaboració d'un l'informe i sol·licitud al Dep. d'educació de reconeixement de SCD	Coordinació d'actuacions interdisciplinàries Suport tutorial Contactes freqüents amb el seu guardador. Seguiment psicopedagògic Elaboració ACI.	

I sense més assumptes a tractar, s'acaba la reunió.
, de de 20...

COMISSIÓ SOCIAL ESCOLA XXXX

Seguiment C.S.	Curs 09.10	Curs 10.11

Nom	COGNOM1	COGNOM2	Data Naix.	Nivell	Tutora	N.E.E.

CURS 20XX – 20XX						
Data	INDICADORS SEGUIMENT	OBJECTIUS	EDUCADORA SOC. AJUNTAMENT	EAP PS EAP TS	CENTRE DOCENT	RESULTATS

MARC LEGAL

Per a un treball de protecció de la infància des de l' àmbit educatiu és important conèixer les normes jurídiques que regulen aquest sector. Tanmateix hi ha principis motors que sostenen les legislacions referents a la infància (Declaració i convenció dels drets de l'Infant –DDI-, Constitució de l'Estat Espanyol, Estatut de Catalunya).

Segons la DDI aprovada el 1959 per l'assemblea general de les Nacions Unides, i ratificada per l'estat espanyol,

“ L'infant gaudirà d'una protecció especial i disposarà d'oportunitats i de serveis, dispensat tot això per la llei i altres mitjans, a fi que pugui desenvolupar-se físicament, mentalment, moralment, espiritualment i socialment d'una manera sana i normal, així com en condicions de llibertat i dignitat. En promulgar lleis amb aquesta finalitat, la consideració fonamental a què caldrà atènyer-se serà l'interès superior de l'infant. Aquest serà el principi que guiarà aquells qui tenen la responsabilitat de la seva educació i orientació(...)”

.La Constitució Espanyola, deixa clar en el capítol de Drets fonamentals, que l'educació escolar no només té un caràcter formatiu, sinó que persegueix (article 27) *el ple desenvolupament de la personalitat humana.*

Llei orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'autonomia de Catalunya

Estableix la competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya en matèria de protecció de la infància i la adolescència (art.166.3)

Article 17

Drets dels menors

“Els menors tenen dret a rebre l'atenció integral necessària per al desenvolupament de llur personalitat i llur benestar en el context familiar i social.”

Article 40.3

“Els poders públics han de garantir la protecció dels infants, especialment contra tota forma d'explotació, d'abandonament, de maltractament o crueltat i de la pobresa i els seus efectes. En totes les actuacions portades a terme pels poders públics o per institucions privades l'interès superior de l'infant ha d'ésser prioritari .”

Llei 12/2007, de l'11 d'octubre, de serveis Socials

Article 5. Principis rectors del sistema públic dels serveis socials

k) “ Coordinació: El sistema de serveis socials s'ha de fonamentar en l'actuació coordinada entre els diversos sistemes de benestar social, que inclouen l'educació, la salut, les pensions, el treball i l'habitatge, entre les administracions públiques i entre aquestes i la societat civil organitzada, amb la finalitat d'establir actuacions coherents i programes d'actuació conjunts.

Article 15. Estructura

“ El sistema públic de serveis socials s'organitza en forma de xarxa per treballar en coordinació, en col·laboració i amb el diàleg entre tots els actors que intervenen en el procés d'atenció a les persones, i s'estructura en serveis socials bàsics i en serveis socials especialitzats.”

Article 17. Funcions dels serveis socials bàsics

Corresponen als serveis socials bàsics les funcions següents:

n) Aplicar protocols de prevenció i d'atenció davant de maltractaments a persones dels col·lectius més vulnerables.

p) Coordinar-se amb els serveis socials especialitzats, amb els equips professionals dels altres sistemes de benestar social, amb les entitats del món associatiu i amb les que actuen en l'àmbit dels serveis socials.”

Article. 19 Funcions dels serveis socials especialitzats

“Corresponen als serveis socials especialitzats les funcions següents:

d) Acomplir actuacions preventives de situació de risc i necessitat social corresponents a llur àmbit de competència.

i) Coordinar-se amb els serveis socials bàsics, amb els equips professionals dels altres sistemes de benestar social, amb les entitats associatives i amb les que actuen en l'àmbit dels serveis socials especialitzats”

Article. 26 Criteris d'intervenció

2. “ Les actuacions de serveis socials han de garantir per a cada persona o unitat de convivència la globalitat i la integritat de les intervencions, i han d'aplicar els recursos de la manera més adequada.”

Llei del 12 de maig dels drets i de les oportunitats de la infància i l'adolescència

Article 13

Foment i suport a l'educació

1. Les persones infants i adolescents tenen dret a rebre el màxim nivell d'educació possible des del seu naixement.
2. Les administracions públiques competents han de promoure serveis educatius que afavoreixin la reorganització del temps personal, familiar i laboral del seus progenitors o del titular de la tutela de les persones infants o adolescents.
3. El sistema educatiu ha d'ésser un instrument per compensar les desigualtats socials i ha de tenir en compte el respecte a la pròpia identitat, al medi ambient, a les diferències funcionals com a part de l'enriquidora diversitat humana, a la igualtat entre els sexes tenint present la diferència que suposa la construcció de la identitat femenina i la identitat masculina, i també als valors culturals d'altres països, particularment d'aquells d'on provenen l'alumnat de cada escola.
4. El dret a l'educació, incloses les activitats extraescolars, d'esports, lleure i les activitats culturals de les persones infants i adolescents, ha de prevaler per damunt de les pràctiques culturals, la tradició i la religió, i les seves manifestacions, i en cap cas aquestes no poden justificar una discriminació, limitació o exclusió d'infants i adolescents en el ple exercici d'aquest dret.

Capítol V

Educació

Article, 48

Dret de l'educació

1. Els infants i els adolescents tenen dret i l'obligació de rebre els ensenyaments obligatoris, i el dret de rebre els ensenyaments no obligatoris.
2. Les administracions públiques han de crear serveis educatius adreçats a les persones infants de 0 a 3 anys i a les seves famílies i a donar-hi suport.

Article,49

Atenció educativa de persones infants o adolescents malaltes

1. Les administracions de públiques de Catalunya i els responsables hospitalaris hauran de garantir que tota persona infant o adolescent, en cas de malaltia o hospitalització que duri més de 30 dies, tingui cobertes les

seves necessitats escolars, el joc, el fet de realitzar activitats culturals i d'acompanyament, sempre que el seu estat de salut li ho permeti.

2. La persona infant o adolescent malalta o convalescent que roman en el seu domicili, o està internada en un centre que no disposa d'unitat específica pediàtrica més de 30 dies, té dret a rebre l'educació corresponent al seu nivell escolar sense perjudici que també es faciliti suport per mitjans telemàtics.

Article 50

Persones infants i adolescents que troben limitacions o barreres per al desenvolupament o la participació en diferents activitats.

1. Les persones infants i adolescents amb necessitats educatives especials han de rebre una formació educativa i professional que els permeti la integració social, el desenvolupament, la realització i l'accés a un lloc de treball en el context més normalitzat possible, i d'acord amb les seves aspiracions i actituds.
2. Les persones infants i adolescents amb discapacitats tenen dret a gaudir d'un sistema d'educació inclusiu, amb accés a l'educació obligatòria en les mateixes condicions que els altres membres de la comunitat, sense exclusió per raó de discapacitat, i els ajustaments i suport necessaris per potenciar el màxim desenvolupament acadèmic, personal i social.
3. Els centres educatius han d'assumir la responsabilitat d'acollir i educar de manera inclusiva tot l'alumnat com a una tasca bàsica i fonamental dels seus projectes educatius i han de posar en marxa estratègies pedagògiques per atendre les diferències individuals en els contextos ordinaris.

Article 51

Atenció educativa a la persona infant o adolescent en situació de desemparament

1. La persona infant o adolescent en situació de desemparament o l'acolliment familiar té un dret preferent a l'escolarització e el centre escolar més adequat a les seves circumstàncies personals.
2. l'òrgan competent en matèria d'educació de la Generalitat de Catalunya ha d'establir les mesures adequades d'accés a l'escolarització per tal de garantir aquest dret.

Article 52

Desescolarització, absentisme i abandó escolar

1. Les administracions públiques han de posar especial cura en detectar els casos de desescolarització, absentisme i abandó escolar i adoptar de forma

coordinada les mesures necessàries per a fer-hi front , mitjançant els protocols corresponents.

2. S'entén per desescolarització el fet de no gestionar, per part dels progenitors, titulars de la tutela o els guardadors d'una persona infant o adolescent en període d'escolarització obligatòria, la plaça escolar corresponent sense causa que ho justifiqui.
3. S'entén per absentisme l'absència de classe sense presentar justificant o justificació acceptable. Reglamentàriament es determinarà quins casos constitueixen absentisme lleu, moderat o greu, i quines són les mesures que cal adoptar en cada cas.
4. S'entén per abandó escolar el cessament indefinit de l'assistència a la plaça escolar corresponent de la persona infant on adolescent en període d'escolarització obligatòria.

Article 90

Protecció en l'àmbit de l'educació.

1. Les administracions públiques han d'impulsar el desenvolupament d'actuacions adreçades a la comunitat escolar que permetin prevenir, detectar i eradicar el maltractament a persones infants i adolescents, els comportaments violents, l'assetjament escolar i la violència masclista.
2. En els dissenys curriculars s'inclouen els continguts necessaris per promoure l'educació en igualtat d'oportunitats i de gènere, respecte i tolerància, de manera que s'afavoreixi la prevenció d'actituds i situacions violentes, així com el coneixement dels drets de la infància.

Cal destacar tanmateix les normes específiques a nivell d'educació on es fa menció expressa a "l'obligació" de la coordinació. Així succeeix per exemple que s'obliga a qui detecti una situació de risc o possible maltractament d'un menor a posar-ho en coneixement de l'autoritat judicial o de l'organisme competent. Article 13, apartat 1 de la LO 1/1996. Cal destacar els articles referents a aquest àmbit de la nova llei d'educació:

Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació.

Article 21

Drets dels alumnes

"j) Rebre una atenció especial si es troben en una situació de risc que eventualment pugui donar lloc a situacions de desemparament."

Article 30

Dret i deure de convivència

"3. Els centres han de vetllar perquè els membres de la comunitat escolar coneguin la Convenció sobre els drets dels infants."

Article 77

Criteris que orienten l'organització pedagògica dels centres

“1. En el marc de l'autonomia dels centres educatius, els criteris que regeixen a cada centre l'organització pedagògica dels ensenyaments han de contribuir al compliment dels principis del sistema educatiu i han de fer possible:

a) La integració dels alumnes procedents dels diversos col·lectius, en aplicació del principi d'inclusió.”

Article 81

Criteris d'organització pedagògica dels centres per a l'atenció dels alumnes amb necessitats educatives específiques

“4. Amb relació als alumnes amb necessitats educatives especials, s'ha de garantir, prèviament a llur escolarització, l'avaluació inicial d'aquestes necessitats, l'elaboració d'un pla personalitzat i l'assessorament a cada família directament afectada. Aquests alumnes, un cop avaluades llurs necessitats educatives i els suports disponibles, si es considera que no poden ésser atesos en centres ordinaris, s'han d'escolaritzar en centres d'educació especial. Aquests centres poden desenvolupar els serveis i programes de suport a l'escolarització d'alumnes amb discapacitats als centres ordinaris que el Departament determini “

Article 142

“9. El director o directora, en l'exercici de les seves funcions, té la consideració d'autoritat pública i gaudeix de presumpció de veracitat en els seus informes i d'ajustament a la norma en les seves actuacions, llevat que es provi el contrari. El director o directora, en l'exercici de les seves funcions, és autoritat competent per a defensar l'interès superior de l'infant.”

Article 159

Competències dels ens locals

“3. Correspon als municipis:

Cinquè. La vigilància del compliment de l'escolarització obligatòria.

10. e) Garantir la coordinació dels serveis socials amb els serveis educatius amb l'objectiu de vetllar per l'interès superior de l'infant “

Llei Orgánica 15/1999 de 13 de diciembre de Protección de Dades de Carácter Personal, (LOPD).

Artículo 11. Comunicación de datos.

1. Los datos de carácter personal objeto del tratamiento sólo podrán ser comunicados a un tercero para el cumplimiento de fines directamente relacionados con las funciones legítimas del cedente y del cesionario con el previo consentimiento del interesado.
2. El consentimiento exigido en el apartado anterior no será preciso:
 - a. Cuando la cesión está autorizada en una ley.
 - b. Cuando se trate de datos recogidos de fuentes accesibles al público.
 - c. Cuando el tratamiento responda a la libre y legítima aceptación de una relación jurídica cuyo desarrollo, cumplimiento y control implique necesariamente la conexión de dicho tratamiento con ficheros de terceros. En este caso la comunicación sólo será legítima en cuanto se limite a la finalidad que la justifique.
 - d. Cuando la comunicación que deba efectuarse tenga por destinatario al Defensor del Pueblo, el Ministerio Fiscal o los Jueces o Tribunales o el Tribunal de Cuentas, en el ejercicio de las funciones que tiene atribuidas. Tampoco será preciso el consentimiento cuando la comunicación tenga como destinatario a instituciones autonómicas con funciones análogas al Defensor del Pueblo o al Tribunal de Cuentas.
 - e. Cuando la cesión se produzca entre Administraciones públicas y tenga por objeto el tratamiento posterior de los datos con fines históricos, estadísticos o científicos.
 - f. Cuando la cesión de datos de carácter personal relativos a la salud sea necesaria para solucionar una urgencia que requiera acceder a un fichero o para realizar los estudios epidemiológicos en los términos establecidos en la legislación sobre sanidad estatal o autonómica.
3. Será nulo el consentimiento para la comunicación de los datos de carácter personal a un tercero, cuando la información que se facilite al interesado no le permita conocer la finalidad a que destinarán los datos cuya comunicación se autoriza o el tipo de actividad de aquel a quien se pretenden comunicar.
4. El consentimiento para la comunicación de los datos de carácter personal tiene también un carácter de revocable.
5. Aquel a quien se comuniquen los datos de carácter personal se obliga, por el solo hecho de la comunicación, a la observancia de las disposiciones de la presente Ley.
6. Si la comunicación se efectúa previo procedimiento de disociación, no será aplicable lo establecido en los apartados anteriores

Real Decreto 1720/2007, de 21 de diciembre de desarrollo de la Ley Orgánica de Protección de Datos

Artículo 10. Supuestos que legitiman el tratamiento o cesión de los datos.

1. Los datos de carácter personal únicamente podrán ser objeto de tratamiento o cesión si el interesado hubiera prestado previamente su consentimiento para ello.

2. No obstante, será posible el tratamiento o la cesión de los datos de carácter personal sin necesidad del consentimiento del interesado cuando:

- a. Lo autorice una norma con rango de ley o una norma de derecho comunitario y, en particular, cuando concurra uno de los supuestos siguientes:

El tratamiento o la cesión tengan por objeto la satisfacción de un interés legítimo del responsable del tratamiento o del cesionario amparado por dichas normas, siempre que no prevalezca el interés o los derechos y libertades fundamentales de los interesados previstos en el artículo 1 de la Ley Orgánica 15/1999, de 13 de diciembre.

El tratamiento o la cesión de los datos sean necesarios para que el responsable del tratamiento cumpla un deber que le imponga una de dichas normas.

- b. Los datos objeto de tratamiento o de cesión figuren en fuentes accesibles al público y el responsable del fichero, o el tercero a quien se comuniquen los datos, tenga un interés legítimo para su tratamiento o conocimiento, siempre que no se vulneren los derechos y libertades fundamentales del interesado.

No obstante, las Administraciones públicas sólo podrán comunicar al amparo de este apartado los datos recogidos de fuentes accesibles al público a responsables de ficheros de titularidad privada cuando se encuentren autorizadas para ello por una norma con rango de ley.

3. Los datos de carácter personal podrán tratarse sin necesidad del consentimiento del interesado cuando:

- a. Se recojan para el ejercicio de las funciones propias de las Administraciones públicas en el ámbito de las competencias que les atribuya una norma con rango de ley o una norma de derecho comunitario.
- b. Se recaben por el responsable del tratamiento con ocasión de la celebración de un contrato o precontrato o de la existencia de una relación negocial, laboral o administrativa de la que sea parte el afectado y sean necesarios para su mantenimiento o cumplimiento.
- c. El tratamiento de los datos tenga por finalidad proteger un interés vital del interesado en los términos del apartado 6 del artículo 7 de la Ley Orgánica 15/1999, de 13 de diciembre.

4. Será posible la cesión de los datos de carácter personal sin contar con el consentimiento del interesado cuando:

- a. La cesión responda a la libre y legítima aceptación de una relación jurídica cuyo desarrollo, cumplimiento y control comporte la comunicación de los datos. En este caso la comunicación sólo será legítima en cuanto se limite a la finalidad que la justifique.
- b. La comunicación que deba efectuarse tenga por destinatario al Defensor del Pueblo, el Ministerio Fiscal o los Jueces o Tribunales o el Tribunal de

Cuentas o a las instituciones autonómicas con funciones análogas al Defensor del Pueblo o al Tribunal de Cuentas y se realice en el ámbito de las funciones que la ley les atribuya expresamente.

- c. La cesión entre Administraciones públicas cuando concurra uno de los siguientes supuestos:
- Tenga por objeto el tratamiento de los datos con fines históricos, estadísticos o científicos.
 - Los datos de carácter personal hayan sido recogidos o elaborados por una Administración pública con destino a otra.
 - La comunicación se realice para el ejercicio de competencias idénticas o que versen sobre las mismas materias.

5. Los datos especialmente protegidos podrán tratarse y cederse en los términos previstos en los artículos 7 y 8 de la Ley Orgánica 15/1999, de 13 de diciembre. En particular, no será necesario el consentimiento del interesado para la comunicación de datos personales sobre la salud, incluso a través de medios electrónicos, entre organismos, centros y servicios del Sistema Nacional de Salud cuando se realice para la atención sanitaria de las personas, conforme a lo dispuesto en el Capítulo V de la Ley 16/2003, de 28 de mayo, de cohesión y calidad del Sistema Nacional de Salud.